N°. 12. JE MAINTIENDRAI 1854.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f. 30 in het jaar; die van de Courant alleen f. 20 en die van het Bijblad alleen f. 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel, bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 14 JANUARIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 13den Januarij 1854, n°. 56, is benoemd tot directeur van het kabinet des Konings, de heer jhr. mr. *F. L. W. de Kock*, thans secretaris bij het kabinet des Konings.

Bij Zijner Majesteits besluit van 2 Januarij 1854, n°. 41, is mr. *H. G. A. van Weel*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als notaris te Oosterhout.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 2den Januarij 1854, n°. 43, is *C. P. de Roeper*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als notaris te Naarden.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 10den Januarij 1854, n°. 66, zijn benoemd tot notaris te Zwolle mr. *J. H. van Roijen*, advocaat en candidaat notaris aldaar; en

A. J. Scriverius, candidaat-notaris, burgemeester van de gemeente Steenwijkerwold en lid der Provinciale Staten van Overijssel.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 11den Januarij 1854, n°. 84, zijn benoemd tot notaris:

1°. te Oosterhout mr. *H. G. A. van Weel*, candidaat-notaris aldaar, en

2°. te Naarden *C. P. de Roeper*, candidaat-notaris aldaar.

Bij Zr. Ms. besluit van den 2den Januarij 1854, n°. 63, is het vice-presidium van het collegie van regenten over het huis van arrest te Almelo, opgedragen aan den heer mr. *J. van Riemsdijk*, lid van hetzelve collegie, en is tot lid van gemeld collegie van regenten benoemd de heer mr. *H. A. J. Fennink*, advocaat te Almelo.

Bij Zr. Ms. besluit van den 9den Januarij 1854, n°. 80, is tot lid der commissie van administratie over het burgerlijk en militair huis van verzekering te Middelburg, benoemd de heer mr. *A. W. Snouck Hurgronje*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank aldaar.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 9den Januarij 1854, n°. 72, is de luitenant-ter-zee van de 2de klasse *G. A. de Lange*, ten gevolge van zijne benoeming tot adsistent van den geographischen ingenieur in Oost-Indie *S. H. de Lange*, als zee-officier eervol uit de dienst ontslagen gerekend met den laatsten Maart 1853.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Het bij ons vorig nommer reeds vermelde berigt van den officielen Franschen *Moniteur* luidt als volgt:

» Eene depêche uit Konstantinopel van den 31sten December ll., meldt dat de Divan zich met al de voorstellen der vier mogendheden heeft vereenigd”.

De Parijsche *Patrie* zegt, op grond van een particulier schrijven uit Konstantinopel van den 1sten dezer, dat officieel aan de vertegenwoordigers der groote mogendheden van wege de Porte kennis was gegeven van belangrijke voordeelen die laatstelijk door de Turksche troepen in Klein-Wallachye waren behaald. Volgens de regtstreeksche berigten van den Donau tot nog toe ontvangen, schijnt het dat die voordeelen niet van veel belang zijn geweest.

Verder zegt de *Patrie*: » Den 1sten Januarij was het weder te Konstantinopel minder ongunstig. Hierdoor wordt het begrijpelijk dat de vereenigde vloten den 3den dezer de Zwarte zee hebben kunnen binnenloopen.

» Den 3den zou, volgens onze particuliere berigten, indien de staat der zee het niet belette, een Turksch convooi naar Batoum vertrekken, om 15,000 man versterkingstroepen over te brengen naar het Turksche leger in Klein-Azie. Dit convooi zou door eene talrijke scheepsmagt vergezeld worden, en had niets te duchten van de Russische oorlogschepen, die voortaan door de Fransche en Engelsche schepen belet worden uit de haven van Sebastopol in zee te steken, om de Turken aan te vallen en zelve of levensmiddelen te brengen aan het Russisch leger in Klein-Azie, hetwelk [illegible] in eene moeijelijke gesteldheid zal geraken.”

— De Londensche *Times* weêrspreekt het gerucht dat het aan Namik-pacha gelukt zou zijn te Londen eene geldleening voor de Turksche schatkist te sluiten.

— Een particulier schrijven uit Bucharest van den 29sten December, hetwelk door de *Preussische Correspondenz* wordt medegedeeld, houdt in dat het in de daad aan de Turken gelukt is hier en daar in Klein Wallachye ingezetenen, burgers of militairen, tot verzet tegen Rusland op te ruijen; doch dat deze bewegingen van veel minder gewigt waren dan gemeld is.

FRANKRIJK.

De Fransche *Moniteur* behelst een brief van den Keizer der Franschen aan den minister van marine, waarin dezen de tevredenheid van Zijne Majesteit betuigd wordt, » omdat hij hulpmiddelen heeft in gereedheid gebragt waarmede de sterkte der Fransche zeemagt des noods binnen weinige dagen tot het dubbele en zelfs tot het drievoud zou kunnen worden vermeerderd.”

Een van het gouvernement onafhankelijk dagblad, de Parijsche *Union*, zegt: » Wij hebben gemeld dat door middel van den telegraaph te Lorient bevel ontvangen was om vier nieuwe stoomfregatten in die haven in dienst te stellen. Naar andere krijgshavens zijn gelijke bevelen gezonden. De minister van marine is ijverig werkzaam om een derde of reserve-eskader daar te stellen, hetwelk uit zeven linieschepen en zes stoomfregatten zal bestaan. Dit zal eene uitgave van omstreeks tien millioen veroorzaken. De maatregelen zijn genomen om de voor dit derde eskader bestemde bemanning aan boord te brengen. Frankrijk bezit gemiddeld omstreeks 40,000 matrozen, maar kan dit getal tot 50,000 brengen.”

Een der dagbladen van Havre verzekert dat thans al de manschappen die nog geen vier jaren in verpligte dienst op de vloot zijn en sedert meer dan een jaar verlof ontvangen hebben, weder tot werkelijke dienst worden opgeroepen.

Het dagblad van Metz, in welke stad eene groote school voor de artillerie is, berigt dat er eene nieuwe organisatie der artillerie is voorgenomen, die aan dit wapen nagenoeg weder de inrigting zal geven welke het onder het eerste keizerrijk had. Men meent dat deze reorganisatie eene versterking en verbetering van dit wapen zal medebrengen die eene meerdere uitgave van tien millioen francs zullen vereischen.

— Volgens een telegraphisch berigt is aan de Parijsche effectenbeurs gisteren (Donderdag) geene verandering gekomen in den prijs der Fransche staatsschuldbrieven.

ENGELAND.

De Londensche *Times* zegt dat Engeland en Frankrijk zich thans vast beraden wapenen voor een strijd met Rusland, maar acht het noodig aan het Engelsche publiek voor te houden dat Rusland eene geduchte tegenpartij is. » Al onze berigten uit St. Petersburg — zegt het blad — doen zien dat in Rusland het leger, de Kerk en het volk al de nationale kracht die zij bezitten, aan dezen oorlog wijden; alleen de hoogste standen voorzien met meer bezorgdheid deszelfs gevaren en uitkomsten. Het Russische rijk is moeijelijk aan te vallen op zijne grenzen; het binnenland is onneembaar. Het Russische volk is door de absolute regering eer onder tucht gebragt dan verzwakt; en de kracht van een enkelen wil, gebiedende over een geheel rijk, is nooit van meer nut dan in zulk eenen strijd. Alom in het Russische rijk ziet men oorlogstoerustingen op de grootste schaal.”

Verder spreekt de *Times* met bezorgdheid van de bemanning der Britsche vloot; in het afgeloopen jaar was niet zonder moeite een vijfduizendtal zeelieden voor die vloot aangeworven, en thans zijn er nog acht duizend meer voor haar noodig; terwijl de presgang verouderd is en het gebruik van stoomoorlogsschepen geen gelegenheid meer laat om de schepelingen gedurende den oorlog te oefenen maar terstond geoefende en volledige bemanningen vereischt.

Uit Woolwich wordt gemeld dat er een groot aantal gezonde en oogenschijnlijk geschikte jongelieden zich voor de dienst op 's lands vloot aanboden, doch dat slechts weinigen van hen konden worden aangenomen, omdat zij de bepaalde lengte van 5 voet 7 duim niet hadden.

Den 6den dezer lag het Britsche eskader, tien schepen sterk, nog op den Taag; het zou echter uitloopen zoodra het onstuimig weder bedaarde.

— Volgens telegraphische berigten was de Londensche effectenbeurs gisteren (Donderdag) in eene vaste stemming, terwijl de koers der Engelsche staatsschuldbrieven nagenoeg dezelfde was als den vorigen dag.

Aan de Londensche graanmarkt is de tarwe eergisteren, bij matigen omzet, vast op de verhoogde koersen van den vorigen marktdag gebleven. Volgens de jongste handelsberigten uit Odessa van den 30sten December ll. werd de levendigheid van den tarwehandel alleen gematigd door de buitensporig hooge prijzen die gevraagd werden; het weder was er zacht geworden na eenigen tijd van vorst, en er kwam een aanmerkelijk aantal schepen binnen. In de afgeloopen week is in de haven van Londen aangevoerd 34,996 quarters graan, benevens 49,057 vaten en 1486 zakken meel.

De berigten over de afgeloopen week uit de onderscheiden handels- en fabriekplaatsen van Engeland ontvangen, getuigen, zegt de *Times*, dat er nergens eenige zweem van verslagenheid bestaat; men vertrouwt dat Rusland niet bij magte is eenige duurzame afbreuk aan het handelsverkeer der wereld toe te brengen; men handelt wel met voorzigtigheid wegens het vooruitzigt op eenen oorlog; maar de staat onzer volksbedrijvigheid is te gezond om voor verstoorders van den vrede beducht te zijn.”

— Maandag jl. is in de fabriekstad Sheffield eene talrijke openbare mee-

ting gehouden, ten einde de zaak van Turkije aan het Britsche gouvernement aan te bevelen. Ook deze meeting werd door geen enkel man van naam of invloed bijgewoond.

— De heer John Bowring, thans Britsch consul te Canton, is belast met het opperbestuur over de Britsche bezittingen en belangen in China. Reeds lang was aldaar in de tegenwoordige omstandigheden de behoefte gevoeld aan een krachtiger bestuurder dan de heer Bonham.

— Er is thans meer dan 100,000 L. st. bijeengebragt om ter nagedachtenis van den Hertog van Wellington een opvoedingsgesticht daar te stellen voor de kinderen van gestorven officieren van de Britsche landmagt. Bij een koninklijk besluit is dezer dagen een bestuur van dat fonds benoemd; Z. K. H. prins Albert, de hertog van Cambridge, de aartsbisschop van Canterbury enz. zijn leden van hetzelve.

DUITSCHLAND.

De half-officiele Berlijnsche *Zeit* behelst in haar nommer van 11 Januarij de volgende met groote letters gedrukte regelen:

„Van verschillende kanten vernemen wij dat in de stad het gerucht van het aanstaande mobielmaken des legers in omloop is. Op grond van aanvragen, welke wij te dien aanzien gedaan hebben bij autoriteiten die, van de zaak kennis zouden moeten dragen, kunnen wij de verzekering geven, dat men van eene mobielmaking des legers of van het bestaan van het voornemen daartoe hoegenaamd niets wist."

— Eenige dagbladen hebben berigt dat in het groot-hertogdom Posen eene zamenzwering ontdekt zou zijn, ten doel hebbende om, terwijl de Russische wapenen in Turkije wierden bezig gehouden, eenen opstand in het koningrijk Polen te verwekken en te ondersteunen; dat te dier zake een groot aantal inhechtenisnemingen zouden hebben plaats gehad, en dat er besloten zou zijn de bezettingen in de aan Polen grenzende districten te versterken. De ministeriele *Preussische Correspondenz* verklaart die berigten ongegrond; zij zegt dat er geen talrijke inhechtenisnemingen hebben plaats gehad, en dat er ook geen sprake geweest is van het nemen van militaire maatregelen in de bedoelde districten; maar laat daarop volgen: „Wij willen niet ontkennen, dat de genoemde districten in personen van Poolsche afkomst, die als landbouwopzigters of in andere betrekkingen bij Poolsche grondeigenaars in die streken geplaatst zijn, eene talrijke klasse van lieden herbergen, die een gestadig toezigt der regering vereischen en bij elke politieke krisis eene verdubbelde waakzaamheid noodzakelijk maken, omdat zij niets te verliezen hebben en altijd geneigd zijn om onlusten te verwekken. Maar om op die personen een behoorlijk toezigt te houden, zal eene geringe vermeerdering van de krachten der politie in de grensdistricten toereikend zijn, terwijl ter geruststelling der vreedzame ingezetenen het zenden eener compagnie infanterie naar Strassburg voldoende zal wezen, daar men van het doorzigt der aldaar gevestigde Poolsche grondeigenaars wel verwachten mag, dat zij geene bewegingen zullen ondersteunen, welke bij de bestaande omstandigheden volstrekt geene hoop op een gunstigen uitslag kunnen opleveren."

— Het gouvernement van het groothertogdom Luxemburg heeft zich door de oppositie die het in de Kamer van Volksvertegenwoordigers vond, genoopt gezien den 9den dezer de zitting der Kamer te sluiten. Het waren vooral voorstellen der regering tot verhooging van eenige posten der begrooting van uitgaven en tot verandering der gemeentewet, die tegenstand hadden gevonden.

PORTUGAL.

Den 2den dezer is te Lissabon de zitting der Cortes door den Regent in persoon geopend met eene troonrede, die van den gewonen inhoud van zoodanige staatsstukken niet verschilde.

De Lissabonsche correspondent van de Londensche *Times* schrijft onder dagteekening van den 6den dezer, dat er geen grond bestaat voor het gerucht van eene waarschijnlijke regerings-verandering of reactie in Portugal, dat het land integendeel vooruitzigt heeft op eenen tijd van rust.

ITALIE.

Volgens berigten uit Rome van den 2den dezer, trachtte de pauselijke regering haar leger tot zulk eene sterkte te brengen, dat de Oostenrijksche bezettingstroepen zouden kunnen worden gemist. Doch van de daartoe vereischte vier regementen waren nog slechts twee gevormd.

Het officiele dagblad van Rome berigt, dat den 1sten dezer al de hoofdstraten der stad voor het eerst met gaz verlicht zijn, en noemt den Engelschen ingenieur, aan wien de gaz-compagnie de uitvoering der werken had opgedragen.

NOORD-AMERIKA.

Een der groote New-Yorksche dagbladen, de *Herald* van den 28sten December ll., zegt: „Wij zijn in staat gesteld om te berigten dat bij ons gouvernement narigten ontvangen zijn die aan hetzelve voorkomen geloof te verdienen, en volgens welke eene geduchte expeditie eerlang uit New-York en New-Orleans zal vertrekken met het doel om Cuba van de Spaansche heerschappij te bevrijden. De uitrusting dezer expeditie zou zoo ver gevorderd zijn, dat zij reeds binnen weinige dagen zou kunnen vertrekken. Bevelen zijn afgezonden om onverwijld de personen in hechtenis te nemen die gezegd worden in de onderneming betrokken te zijn. Doch wel onderrigte personen meenen dat het gouvernement te laat komt om het vertrekken van een gedeelte althans der expeditie te beletten."

Volgens de berigten van de New-Yorksche graanmarkt van den 28sten December, was de graanhandel aldaar levendiger geworden door de jongste berigten uit Europa, die te meer invloed hadden daar de voorhanden voorraad gering en de binnenlandsche scheepvaart door de vorst gesloten was. Tarwe en meel rezen aanmerkelijk in prijs; doch maïs was weinig gezocht. De prijs van het meel rees 50 Amerikaansche centen het vat.

Den 26sten December heeft te New-York een brand plaats gehad, die zich ook tot de haven uitbreidde en aan gebouwen, have en schepen eene waarde vernielde van 940,000 dollars. Onder de geheel verbrande schepen was het vermaarde schip de *Great Republic*. „De vernieling van dit clipperschip — zegt het New-Yorksche dagblad de *Tribune* — wordt te regt beschouwd als eene nationale ramp. Het was niet alleen een der schoonste schepen die ooit gebouwd zijn; maar zijne buitengewone grootte en de verwachtingen die men van hetzelve koesterde, maakten het eenigermate een voorwerp van nationale trots en belangstelling. Algemeen verwachtte men dat de *Great Republic* alle mededingers zou voorbijsnellen en den palm zou behalen in den wedstrijd tusschen al de volken der wereld; en juist toen zij haren eersten grooten togt zou ondernemen, is zij door het vuur vernield.

„Buitendien was dit schip eene wetenschappelijke proefneming: het zou doen blijken, of de spoed van een schip steeds toeneemt met deszelfs grootte; dan, wel of onze scheepsbouwmeesters reeds de hoogst mogelijke mate van snelheid hebben bereikt en gekomen zijn tot de grens, die bij den scheepsbouw niet dan met vermindering der veiligheid of met onmatige vermeerdering der kosten zou kunnen worden overschreden. Gelukkig was de *Great Republic*, schip en lading, voor een groot deel der waarde verzekerd tegen brandschade, zoodat de scheepsbouwmeester een nieuw proefstuk zal kunnen leveren."

— De New-Yorksche *Herald* berigt, dat eene onderwijzeres te Norfolk door de jury tot een piaster geldboete en zes maanden gevangenisstraf is veroordeeld, als hebbende aan kleurlingen onderwijs in het lezen en schrijven gegeven, in strijd met de wetten van den Staat Virginia.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 11 Januarij: Fransche 3 pcts. rente fr. 70.40; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 99.

Londen 11 Januarij: Engel. 3 pcts. gecons. $92^1/_2$, $92^5/_8$ pct.; Nederl. $2^1/_2$ pcts. $61^3/_4$ pct., zonder coupon — idem 4 pcts. $94^3/_4$ pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 13den Januarij* 1854.

Aan de heden (gedeeltelijk door middel van den telegraaph) ontvangen officiele berigten, wegens de gesteldheid der rivieren ontleenen wij het volgende:

Te Keulen was de hoogte van het water heden morgen ten 8 ure 10 voet 11 duim Rhijnl. met eene daling van 2 voet 1 duim in het etmaal. Er vertoonde zich daar geen ijs; doch tusschen Mainz en Coblenz was de rivier nog digt. Het Moezelijs was reeds den 10den te Coblenz voorbij gedreven. Te Lobith was de rivier met drijvend ijs. De overlaat van den ouden Rhijnmond werkte den 12den des morgens met 93 duim. Te Millingen zat het ijs toen nog vast en sterk op elkander geschoven; het water was vallende.

De Waalmond bij Hulhuizen was heden morgen ten 12 ure open; in den afgeloopen nacht was er beweging in het ijs van Lent tot Tiel. De aanwas van het water op de Waal was vrij aanzienlijk en bedroeg te Gent 2.10 el en te Lent 0.99 el in het etmaal. Ook bij Gorinchem bleef de rivier langzaam wassende; het ijs werd nog er vast en met schietschouwen gepasseerd. In de killen was het ijs over het algemeen nog onbewegelijk, doch volgens berigt van den 12den ten 6 ure des morgens deden zich boven en in het Steurgat eenige open wakken voor.

In het Pannerdensche Kanaal zit het ijs vast tot even boven Pepergraaf. Gisteren avond was er voor Arnhem ijsgang, doch heden zat de rivier weder vast. De waterstand was aldaar 1.31 el o. N. P. Op de Lek zit het ijs nog onbewegelijk met steeds wassend water.

De IJsselmond was den 12den nog digt na den 11den open te zijn geweest; het water teekende 1.80 el o. N. P. met 2.20 el aanwas in het etmaal. Gisteren avond was er ijsgang te Westervoort, die echter weder heeft opgehouden; de waterstand aldaar was 0.80 el o. N. P. voor Deventer heeft het ijs zich in den nacht van den 12den weder gezet.

De Maas was den 11den voor Maastricht zonder ijs; hetzelve was den 11den des voormiddags ten 10 ure losgegaan. In den daaropvolgenden nacht ten $2^1/_4$ ure bereikte het water voor Grave den stand van 10.05 el + A. P. De Beersche overlaat liep alstoen over met 10.09 el, weshalve het sein is gegeven dat de Maas OM was. Sedert dien tijd was de rivier, die vrij van ijs was, vallende. Te Ravenstein en meer beneden waarts zat de Maas nog vast.

De ministeriele *Preussische Correspondenz* bevat het volgende:

„In de zitting van de Tweede Kamer der Nederlandsche Staten-Generaal van 8 December ll. is de aanmerking gemaakt, dat de van den kant van Pruissen genomen maatregelen tot het beletten van den smokkelhandel uit Pruissen naar de Nederlanden, onvoldoende zouden zijn. Wij ontvangen te dien aanzien de mededeeling, dat onlangs aan de algemeene directie der belastingen te Keulen de magtiging verleend is, om bij de uitoefening der contrôle van het grensverkeer in de Rhijnprovincie dezelfde beginselen in toepassing te brengen, welke in de provincie Westphalen reeds dadelijk na het sluiten der overeenkomst van 31 Julij 1851 zijn toegepast geworden. Derhalve zal voortaan ook in de grensdistricten der Rhijnprovincie (alwaar zulks tot nogtoe geen plaats had gehad, omdat men de door versterking der grens-contrôle genomen maatregelen voldoende achtte ter voorkoming van den sluikhandel) het beginsel gehandhaafd worden, dat binnen de grensdistricten geen depôts van waren mogen worden geduld, waarvan het na te gaan is, dat zij bestemd zijn om naar Nederland te worden binnengesmokkeld."

Wij hebben de *Javasche couranten* tot den 24sten November ll. ontvangen. Den 9den November had de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie het dagelijksch beheer van zaken weder aanvaard, waarmede gedurende zijne ongesteldheid belast was geweest de staatsraad in buitengewone dienst, waarnemend vice-president van den Raad van Indie, J. P. C. Rulofs.

Verder zijn in de *Javasche courant* de volgende besluiten van den Gouverneur-Generaal bekend gemaakt.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 13den November 1853, n°. 3, is aan Louis Chauvin verleend een tot uitsluitende vervaardiging en verkoop der voorwerpen strekkend octrooi voor den tijd van tien jaren, op de eerste invoering en verbetering van eene buiten Nederlandsch Indie in werking zijnde uitvinding, bestaande in een toestel tot bereiding van suiker door aanwending van stoom.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 2den November 1853, n°. 2, is aan het bestuur der maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, in Oost-Indie te kennen gegeven:

dat die maatschappij op den voet, zoo als zij in de aan het Gouvernement ingediende stukken wordt omschreven, door hetzelve wordt erkend en toegelaten, en, zoolang daarvan niet wordt afgeweken, zal blijven

toegelaten, mits ook de middelen, die de maatschappij zal aanwenden tot bereiking van haar doel, niet in strijd zijn met de wet en met de staatkundige belangen dezer bezittingen;

dat voorts het Gouvernement alle bescherming zal verleenen, welke bestaanbaar zal worden bevonden.

Bij publicatie van den 18den November ll., heeft de Gouverneur-Generaal, met aanvulling van de ter zake betrekkelijke bepalingen, vastgesteld: dat de straftijd van ter zake van misdrijf door de regtbanken in de bezittingen buiten Java en Madura veroordeelden, welke zich in voorloopige hechtenis bevinden, gerekend wordt in te gaan: *a.* bijaldien het vonnis aan voorafgaande revisie onderworpen is, met den dag van het arrest; en *b.* bijaldien het vonnis niet aan voorafgaande revisie onderworpen, doch van hetzelve de opzending aan het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie bij de wettelijke bepaling bevolen is, met den dag van het vonnis; ingeval de veroordeelden zich niet in voorloopige hechtenis bevinden, steeds met den dag der ten-uitvoer-legging.

Bij publicatie van den 20sten November heeft de Gouverneur-Generaal, lettende op de bezwaren door den handel ingebragt omtrent de wijze van toepassing sedert de invoering der bepalingen, afgekondigd bij publicatie van 23 December 1850 (*Staatsblad* n°. 42), van het bepaalde bij art. 12 van het reglement op de zeebrieven en scheepspassen, opgenomen in het *Staatsblad van Nederlandsch Indie* van 1818, n°. 59, goedgevonden:

Krachtens de verkregene magtiging van den Koning, het artikel 12 van voorschreven reglement in te trekken, luidende dat artikel als volgt: „De schippers of gezagvoerders van eenig vaartuig, aan ingezetenen van „Nederlandsch Indie toebehoorende, voor hetwelk een zeebrief verkregen is, zullen zich moeten voorzien van eenen pas voor *elke bijzondere* „*reis* door hen te doen."

— Lettende op de publicatie van 23 December 1850 (*Staatsblad van Nederlandsch Indie* n°. 42),

Heeft de Gouverneur-Generaal goedgevonden, bij publicatie van den 9den November te verklaren, dat de gelijkstelling, bij resolutie van 16 December 1819, n°. 18 (*Staatsblad* n°. 84), van de daarbij aangewezene vaartuigen met Nederlandsche schepen, voor zooveel betreft de bepalingen op de inkomende en uitgaande regten, ook van toepassing moet worden geacht met betrekking tot de heffing der haven-, ankeragie- en loodsgelden.

Door den Gouverneur-Generaal zijn nog de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 12den November.*)

bij het civiel departement:

bij besluit van den 9den November 1853, n°. 3, is aanteekening gehouden van het besluit van den president van het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie, van den 4den November 1853 n°. 143, bij hetwelk, krachtens art. 61 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch Indie en de publicatie van den 3den November 1853 (*Staatsblad* n°. 91), aan den raadsheer in het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie, mr. P. Brunsveld van Hulten, gedurende de afwezigheid van den procureur-generaal bij hetzelve, mr. J. O. Wijnmalen, is opgedragen diens functien waar te nemen;

benoemd: tot griffier bij den landraad te Soerabaija, J. Hageman J.Czn., thans 3de commies ter beschikking van den resident van Soerabaija;

tot élève bij 's Lands houtstapelplaats en houtzaagmolen te Batavia, buiten bezwaar van den lande, H. Orth, thans bij die inrigting werkzaam.

goedgekeurd dat door den directeur der cultures zijn overgeplaatst, bij het kader der landelijke inkomsten en cultures: de controleur der 2de klasse J. W. van Rijck, uit de residentie Banjoemaas naar Pekalongan;

de controleur der 2de klasse J. C. Lammers van Toorenburg, uit de residentie Pekalongan naar de Preanger Regentschappen;

de controleur der 2de klasse F. H. Sluijter, uit de Preanger Regentschappen, naar de residentie Banjoemaas;

bij het personeel der indigo-cultuur: uit de residentie Cheribon naar Bagelen, C. F. van den Broek, adsistent der 3de klasse, en F. W de Parma, opziener der 3de klasse:

uit de residentie Cheribon naar de Preanger Regentschappen H. M. Zowran von Ranzow, opziener der 3de klasse;

uit de Preanger Regentschappen naar de residentie Cheribon P. D. E. van Ossenbruggen, opziener der 3de klasse.

magtiging verleend, tot uitreiking aan den onlangs uit Nederland aangekomen particulieren geneesheer A. C. Vogler, van eene acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige practijk in de adsistent-residentie Krawang;

benoemd, tot 2den luitenant bij de Samarangsche schutterij, de schutter D. J. Bijleveld.

(*Javasche Courant van den 16den November.*)

bij het militair departement:

bevorderd, bij de militaire geneeskundige dienst, tot dirigerende officieren van gezondheid der 2de klasse, de officieren van gezondheid der 1ste klasse P. Bleeker en D. M. Piller;

(*Javasche Courant van den 19den November.*)

bij het civiel departement:

gepensioneerd, de op zijn verzoek eervol uit 's Lands dienst ontslagen schout te Riouw, J. J. Cocq;

benoemd, ter westkust van Sumatra: tot commies op het residentie-kantoor in de Padangsche Bovenlanden, W. van Ommen, thans commies op het residentie-kantoor te Tapanolie;

tot commies op het residentie-kantoor te Tapanolie, G. J. J. Deutz, thans posthouder op de Batoe-eilanden;

tot posthouder op de Batoe-eilanden, L. van Roode, thans waarnemend gezaghebber te Loeboesikaping;

tot griffier bij den landraad te Samarang, W. H. Herklots, candidaat-notaris aldaar;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Rembang, J. G. A. Gallois;

(*Javasche Courant van den 23sten November.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit zijne tegenwoordige betrekking, de omgaande regter in de 2de afdeeling op Java mr. P. J. Hoijer;

benoemd: tot omgaanden regter in de 2de afdeeling op Java, mr. J. K. de Wit, thans lid in den raad van justitie te Samarang;

tot lid in den raad van justitie te Samarang, mr. P. J. Hoijer, laatst omgaande regter in de 2de afdeeling op Java;

tot 2den onderwijzer aan de gouvernements 1ste lagere school te Weltevreden, R. Sleeswijk Veenstra, thans 2de onderwijzer aan de gouvernements 1ste lagere school te Soerabaija;

bij het militair departement:

bevorderd, bij het wapen der genie, tot majoor, chef van het 2de bureau der genie-directie, de kapitein der genie jhr. T. J. H. Gevers.

— De *Javasche Courant* van den 16den November behelst het volgende:

Van Banka zijn berigten ontvangen, loopende tot 1 November. De kinderziekte, die van de stranden grootendeels geweken was, had hare rigting meer naar het binnenland genomen, en hare offers, tot een cijfer van 312 personen, voornamelijk gekozen uit de kampongs van Keleka Dalil, Tiang Tara, Kapok, Bakem, Katjong, Trentang en Iroe.

De officier van gezondheid 3de klasse Flint was met den inlandschen vaccinateur en vier hulp-vaccinateurs van uit de hoofdplaats derwaarts gedirigeerd, om voor zooveel doenlijk hulp aan te brengen; sedert nam de ziekte in hevigheid af en verminderde de sterfte.

Het aanhoudend bewaken der kusten, door de gouvernements-schoeners en kruisbooten, had ten gevolge dat, gedurende den loop van het gansche jaar, zich nergens eenig geval van zeeroverij had voorgedaan, behalve eene geringe poging van aanranding op visschers, in de maand Februarij ll. aan den ingang der Straat.

— Van Palembang wordt onder datum van 31 October ll. berigt, dat de Ampat Lawang weder eenigzins onrustig was, ten gevolge der pogingen van zekeren Djepoet, broeder van den pangeran van Lobo Poeding, om opstand te verwekken, waartoe afgunst hem zou aanzetten, daar zijn broeder hem als marga-hoofd heeft vervangen. De landrenten waren nagenoeg geheel aangezuiverd; het overige zou spoedig volgen.

In de Sindang Blitie en Sindang Klingie ging de regeling van het bestuur steeds voort; een mobiel detachement troepen van 70 man bevond zich nog in die streken.

Aan eenige pradjoerits van Tebing Tingie, begeleid door den pattie van Moeara Semangoes, was het gelukt zich meester te maken van den poeijang Tjedong, die in der tijd de marga Soengie Kroh in verzet bragt en zich laatstelijk met eenig gewapend gevolg in een koeboean, in het bosch nabij de grenzen van de Moejie-Oelloe, ophield. In de schermutseling, daarbij ontstaan, waren twee man van zijn gevolg gesneuveld, en eenige mannen en vrouwen opgevat.

Deze Tjedong is een zeer mismaakt wezen, van omstreeks dertig jaren; — armen en beenen zijn hem gedeeltelijk aan het lijf vastgegroeid hij spreekt goed en schijnt een helder verstand te bezitten.

Ter hoofdplaats Palembang was alles rustig, en de handel, ondanks de daling der prijzen, vrij levendig; het katoen bleef prijshoudend; de oogst van dit jaar kwam langzamerhand af: vele Sumanapsche en Javasche praauwen lagen hier in lading; — bij het hooger worden van den waterstand op de rivieren zag men belangrijke hoeveelheden katoen en rijst te gemoet.

— Van Amboina zijn berigten ontvangen, loopende tot het laatst van September.

De weêrsgesteldheid was gedurende die maand zeer gematigd geweest, en had zich alleen gekenmerkt door veel onweder; — in den gezondheidstoestand was geene noemenswaardige verandering ten voor- of nadeele gekomen.

Volgens de te Amboina ingekomen opgaven nopens den nageloogst van dit jaar, zou dezelve vermoedelijk bedragen, van de negorijen sorterende onder Amboina, 17,820 pond, Saparoea 137,500 pond, Hila 30,000 pond, alzoo te zamen 185,320 pond.

— Omtrent de jongste bewegingen der Nederlandsche zeemagt in Oost-Indie, wordt in de *Javasche Courant* van den 19den November het volgende medegedeeld:

Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, gekommandeerd door den kapitein-ter-zee C. F. Stavenisse de Brauw, is den 20sten September van deszelfs togt door den Molukschen Archipel te Amboina teruggekeerd; de laatst door hetzelve bezochten plaatsen waren Ternate en Kema.

Den 9den September jl. van het station in de wateren van Riouw vertrokken tot het volbrengen eener reis oostwaarts, op welke ook Pontianak en Sambas zouden worden bezocht, heeft Zr. Ms. brik *de Haai*, waarover de luitenant ter zee 1ste klasse M. F. Courier dit Dubicart het bevel voert, op beide deze plaatsen alles rustig bevonden, en is daarna naar het station teruggekeerd. De blokkade van een gedeelte der westkust van Borneo wordt streng gehandhaafd, zoodat de wederspannige Chinezen geen toevoer van de zeezijde kunnen hebben. Ten einde te onderzoeken of daarin op eene andere wijs door hen wordt voorzien, was het ijzeren stoomschip *Celebes*, luitenant ter zee 1ste klasse F. L. Geerling, met den hoofd-officier, belast met de politieke aangelegenheden ter westkust van Borneo, naar Mampawa gestevend. Tijdens dezen togt had gemelde stoomer in last de blokkadelijn, zoo als die in onze vorige berigten is opgegeven, na te gaan.

Zr. Ms. brik *de Haai* heeft vervolgens eenen kruistogt in het noordelijk deel van haar station ondernomen, en bij die gelegenheid Singapore gedurende eenige dagen van October bezocht. Op de heen- en terugreis zijn al de bakens van het station naauwkeurig opgenomen en waar noodig weder voorzien.

De adviesbrik *Pylades*, waarvan wij in ons n°. 81 het vertrek van Soerabaija hebben medegedeeld, is den 19den September jl. te Amboina binnengekomen ter vervanging van Zr. Ms. schoenerbrik *Sylph*. Laatstgenoemde bodem, waarover de luitenant ter zee 1ste klasse J. van der Straaten het bevel voert, in de laatste dagen van September te Amboina teruggekeerd van den mede reeds vroeger bekend gestelden togt naar Oost-Ceram en bijgelegen eilanden, heeft den 6den October de reis naar Java aanvaard en kwam den 2den November te Soerabaija aan. Op dezen togt, waarbij digt langs de eilanden beoosten Java werd gezeild ten einde zoo mogelijk eenig rooversvaartuig te ontmoeten of te ontdekken, viel niets bijzonders voor; alleen verdient melding dat op den 21sten October op de hoogte van Florishoofd, des avonds omstreeks 10 ure, twee vrij sterke schokken van eene zeebeving werden gevoeld, welke het vaartuig hevig deden schudden, zonder dat nogtans eenige beweging aan het effen zeevlak werd waargenomen.

Aan het marine-etablissement te Soerabaija gereed gemaakt zijnde, is de schoenerbrik *de Lansier*, luitenant ter zee 1ste klasse W. P. J. L. Stort, den 17den October jl. van daar naar het station in de wateren van Celebes vertrokken, ten einde de schoenerbrik *Padang* af te lossen. Laatstgenoemde, gekommandeerd door den luitenant ter zee 1ste klasse H. A. Meijer, zal van daar naar de wateren van Timor stevenen, ter voorloopige vervanging van de schoenerbrik *Ambon*, welke bij de vlag is opgeroepen.

Zr. Ms. schoenerbrik *Egmond*, kommandant luitenant ter zee 1ste klasse J. H. Beelaerts, is den 24sten September jl. van het terrein harer hydrographische werkzaamheden in de nabijheid van Tapanolie om de noord gestevend, ten einde de vlag te Troemon te vertoonen, den radja een beleefdheidsbezoek te brengen, en vervolgens over Goenong Sitolie (P° Nijas) naar Tapanolie terug te keeren.

Den 16den October jl. is te Batavia teruggekeerd Zr. Ms. schoener *Argo*, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse P. van Wijhe. Dit oorlogsvaartuig begon den 18den Augustus jl., van Batavia uit, eenen kruistogt langs en door de Duizend-eilanden naar Billiton, verder door de verschillende straten tusschen dat eiland en Banka. Toen, evenmin als bij het op den terugkeer herwaarts bezoeken der Zutphen-eilanden, de Meeuwen-, Lampongs- en Keizersbaaijen, is eenig spoor van zee- of strandroof ontdekt, hetgeen met eenige hydrographische opnamen het doel dezer reis is geweest. Vervolgens is de *Argo* den 5den November naar Soerabaija gestevend, ten einde in het dok te worden opgenomen, waarna zij bestemd is het schroefstoomschip *Samarang* in de bekruising der mondingen van de Djambie-rivier af te lossen.

Nadat de schoener *Aruba*, waarover de luitenant ter zee 1ste klasse C. A. Vreede het bevel voerde, in de zoo even gemelde bekruising door Zr. Ms. stoomschip *Samarang* was vervangen, is die schoener den 5den October jl. zonder belangrijke ontmoetingen bij de vlag teruggekeerd, en zal eerstdaags naar Soerabaija stevenen.

Ten einde eenige voorzieningen aan de ketels te ondergaan, en tevens het ingedompelde deel in het droogdok na te zien, vertrok de *Merapi*, stoomschip onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee H. D. Kramp, den 26sten September jl. van de reede van Batavia naar Soerabaija. In het laatst van Augustus begaf zich Zr. Ms. stoomschip *Etna*, luitenant ter zee 1ste klasse H. F. Valentini, van Amboina naar Kema, verder door straat Banka naar Menado, en stak vervolgens naar Banda over, nemende den koers tusschen Ceram, Amboina en de oostelijk gelegene eilanden, om ook in dat gedeelte de vlag te vertoonen. Naar Amboina teruggekeerd, vertrok dit stoomschip andermaal, met den gouverneur der Moluksche eilanden aan boord, die met hetzelve Wahaaij, de Sawaai-baai, Waaigamma (eiland Mysole) en de negorij der Christenen op de N. O. kust van Bonoa bezocht.

Den 28sten September jl. kwam van Soerabaija bij de vlag aan Zr. Ms. stoomschip *Vesuvius*, luitenant ter zee 1ste klasse P. A. Matthijssen. Deze bodem, laatstelijk gestationneerd geweest in de Moluksche wateren, is in het droog dok te Soerabaija geïnspecteerd, en voorloopig bestemd om tot het verrigten van dadelijke diensten ter reede van Batavia te blijven. Dienvolgens vertrok hij dan ook den 19den October jl. naar Bawean, van waar berigten waren ontvangen, dat zich eene tamelijke magt van zeeroovers ten oosten van Balie zou ophouden, die het voornemen hadden eene landing op Bawean te beproeven, na te Balie-Sangsit eenen aanval op de bezittingen van eenen voornamen inlander te hebben volbragt. Gemeld stoomschip heeft mede in last gekregen de vaarwaters tusschen Bawean, de Kangean-eilanden, Soerabaija en Balie gedurende eenigen tijd te blijven bekruisen.

Het ijzeren stoomschip *Suriname*, luitenant ter zee 1ste klasse A. P. Arkenbout Schokker, op den terugkeer van Batavia naar het station te Soerabaija, de Sedoelang- en Boompjes-eilanden doorkruist en Bawean bezocht hebbende, vernam aldaar dat de geruchten omtrent de zeeroovers zeer onbepaald waren, en eenige van Balie komende praauwen later handelaars bleken te zijn, doch niettemin een gedeelte der bevolking naar het gebergte was gevlugt. De *Suriname* is vervolgens naar de wateren van Balie afgevaardigd tot opsporing der zeeroovers, en om tevens, des noods in vereeniging met het stoomschip *Vesuvius*, aldaar de vlag te vertoonen.

Den 3den October jl. is, ter vervanging van het stoomschip *Celebes*, naar de westkust van Borneo gestevend, het ijzeren stoomschip *Borneo*, onder tijdelijk bevel van den luitenant ter zee 2de klasse R. A. Houck.

Van uit het station te Soerabaija met hetzelfde doel als de *Vesuvius* naar Bawean gestevend, heeft Zr. Ms. stoomschip *Onrust*, onder tijdelijk bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse J. Osti, daar slechts kort vertoefd, uit hoofde de stand van zaken geen langer oponthoud vereischte, is vervolgens den 2den November te Batavia aangekomen, en den 7den, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse C. A. Vreede, naar de westkust van Borneo vertrokken om berigten in te winnen.

Vóór den togt herwaarts heeft dit stoomschip de Zwaantjes-droogte in straat Madura bezocht, ter beoordeeling of op dezelve een baken door middel van schroefpalen is te plaatsen.

Zr. Ms. stoomschip *Samarang*, luitenant ter zee 1ste klasse G. F. G. Gobius, berigt op de kruistogten voor de Djambie vernomen te hebben, dat in dit gewest alles rustig blijft; de aanhoudingen van vuurwapenen hebben zich tot een paar pistolen bepaald.

— In het tot de residentie Cheribon behoorende regentschap Galoe zijn onlangs eenige schokken van aardbeving gevoeld, waaromtrent de volgende bijzonderheden werden vermeld:

Den 28sten October jl., 's ochtends omstreeks kwart vóór zeven ure, zijn twee hevige schokken, eene draaijende en eene schommelende beweging van het zuidwesten naar het noordoosten gevoeld. De weêrsgesteldheid was den vorigen dag broeijend geweest en even voor en tijdens de aardbeving was het stil, drukkend weder, en vielen hier eenige regendroppelen uit de zwaar bewolkte lucht, waarop spoedig hevige wind en een harde doch kortstondige regen is gevolgd; op andere plaatsen ging deze aardbeving van donderslagen vergezeld.

In den nacht van den 1sten op den 2den November zijn wederom twee schokken gevoeld, waarvan de laatste vrij hevig en de beweging op en neêrgaande in de rigting was van het zuidwesten naar het noordoosten; nog een ligte schok is daarop gevolgd in den ochtend, circa vier ure, op den 2den November.

Bij geene dezer aardbevingen hebben ongelukken plaats gehad.

— Men leest in de *Javasche Courant* van 23 November:

Gedurende de afgeloopen maand October werd de rust in de Lampongsche districten niet gestoord. De aankomst van praauwen was eenigzins levendiger dan in vorige maanden; de bevolking hield zich bezig met hare sawavelden en het aanplanten van zaadpadie. — De gezondheidstoestand was niet zeer gunstig; de regentijd was aangevangen en er heerschten veel koortsen. — De vaccine werd, met alle ter beschikking zijnde middelen, bevorderd door den officier van gezondheid en den bezoldigd inlandsch vaccinateur; een tweede geschikt persoon werd gezocht, ter vervanging in het district Sepoetie, van den overleden vaccinateur.

— De stand der agio op de drie hoofdplaatsen van Java was op den 1sten November jl. als volgt:

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOURABAIJA.
Gouden munt tegen	Zilveren munt	v 8 pct.	v 7½ pct.	v 8 pct.
	Recepissen . .	w 4 „	w 5 „	w 8 „
	Koperen munt	w 4 „	w 5 „	w 14 „
Zilveren munt tegen	Gouden munt.	w 9 „	w 7½ „	w 7 „
	Recepissen . .	w 12½ „	w 5 „	w 19 „
	Koperen munt	w 12 „	w 12½ „	w 19 „
Recepissen tegen . .	Gouden munt.	v 5 „	v 5 „	v 10 „
	Zilveren munt	v 13½ „	v 12½ „	v 23 „
	Koperen munt	v 5/12 „	pari.	pari.
Koperen munt tegen	Gouden munt.	v 5 „	v 5 „	v 18 „
	Zilveren munt	v 13½ „	v 12½ „	v 24 „
	Recepissen . .	v 5/12 „	pari.	v 1 „

w winst. — v verlies.

— De *Javasche Courant* van den 16den November berigt dat de tentoonstelling te Batavia tot en met den 15den der maand bezocht was door 19,353 personen, te weten 4634 dames en heeren, 2842 militairen, 11,877 Chinezen en inlanders; en behelst een uitvoerig verslag van de wedloopen die den 27sten, 28sten en 29sten October op de renbaan van Tjandjoer gehouden zijn, door de Preanger-wedloop-sociëteit onder beschermheerschap van den Gouverneur-Generaal.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de Gegadigden, dat de Besteding van het vierjarig onderhoud tot en met den laatste December 1857 van het Apeldoornsche Kanaal, wegens te hooge aannemingssom is afgekeurd, en dat eene Herbesteding daarvan is bepaald op Vrijdag den 20sten Januarij 1854 aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem.

De Herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 14 van het op den 1sten December 1853 goedgekeurd bestek.

Het Onderhoud zal nu in plaats van 1 Januarij 1854 ingaan met den dag der goedkeuring van de Herbesteding.

's Gravenhage, den 9den Januarij 1854.

VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, gedurende de maanden Januarij tot en met Maart des *zelven jaars* en *niet langer*, ten Kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal geschieden der gagementen ten laste van den Staat, over het *vierde quartaal* 1853, met dien verstande, dat hier onder begrepen worden *de tijdelijke pensioenen* die door de zorg van het Departement van Marine worden voldaan.

Zullende gezegde betaling aanvang nemen met den 6den dezer, en voorts over gemeld tijdvak, dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 5den Januarij 1854.

Voor den Minister voornoemd,

De Secretaris-Generaal,

MULLER.

Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt te Breda.

De Minister van Marine acht het, in verband met de aankondiging van den 13den April 1853, n°. 87, noodig, de ouders en voogden, die verlangen mogten, dat hunne zonen of pupillen in het volgende jaar, als *Adelborst voor de eigenlijke Zeedienst* op de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt worden toegelaten, *voorloopig* te herinneren, dat zoodanige jongelingen, welke op den 1*sten Januarij* 1854 den vollen ouderdom van *dertien jaren* hebben bereikt en hun *zestiende jaar* nog niet zijn ingetreden, tot het examen voor de genoemde betrekking bepaald, zullen kunnen mededingen.

Zullende voorts, te zijner tijd, *de gewone jaarlijksche oproeping* door de *Departementen van Marine* en *van Oorlog* worden aangekondigd.

's Gravenhage den 13den December 1853.

De Minister voornoemd,

J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de zeevarenden, dat volgens eene door tusschenkomst van Zr. Ms. Consul-Generaal te *Londen* onder dagteekening van 28 December 1853 ontvangene mededeeling, de heer *Thomas Maclear*, sterrekundige aan de *Kaap de Goede Hoop*, heeft bekend gemaakt, dat alzoo gemeenlijk de tusschenliggende gebouwen aan de schepen die zich aan de oostzijde der *Tafelbaai* bevinden, beletten om den tijdbal van het Koninklijk observatorium te kunnen zien, er door de zorg van het Engelsche koloniaal bestuur een andere tijdbal is opgerigt, aan de overzijde der baai. Deze bal is geplaatst op den *Leeuwenromp* en is sedert 14 October 1853 in werking.

Wanneer die bal *begint* te vallen moet de waarnemer den tijd dien zijn tijdmeter aanwijst opteekenen, hiervan *één seconde aftrekkende*, geeft hem zulks het oogenblik van één uur *namiddag* middelbaren tijd van het observatorium aan de *Kaap*.

Dit observatorium is gelegen op 33° 56′ 3″ zuider breedte en 18° 28′ 45″ of 1 uur 13′ 55″ lengte beoosten Greenwich.

's Gravenhage, den 7den Januarij 1854.

De Minister voornoemd,

J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, luidens eene, door het Deensche Ministerie van Marine, onder dagteekening van den 3den dezer, uitgevaardigde bekendmaking, het Oostelijk Kistbakenvuur van List op het eiland *Sylt*, thans 97 voeten boven de oppervlakte der Zee verheven, tot 110 voeten zal worden verhoogd, ten einde het uit Zee te beter van het Westelijk vuur te kunnen onderscheiden.

Wanneer die verhooging zal zijn bewerkstelligd, kan eene nadere bekendmaking deswege worden te gemoet gezien.

's Gravenhage, den 28sten December 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden:

1°. dat de *roode ton*, liggende op het *Noorder Pampus* van het *Zeegat van Goedereede*, tegen eene *zwarte ton* is verwisseld, en tevens *Noord-Westelijk* verplaatst in de merken:

[illegible] *kerktoren van* [illegible]

in peiling: *Goedereede* [illegible]
Hellevoetsluis Z. O.

per miswijzend kompas in de diepte van 52 *palmen* bij gewoon laag water welke ton, bij het opvaren, aan *bakboord* moet gehouden worden;

2°. dat tegen de drooge *Noord-Oostpunt* der bank *Scheelhoek*, eene *witte ton* is geplaatst in de merken:

[illegible] *Goedereede aan den oostkant van het havenhoofd dier plaats*; [illegible] *voor te Hellevoetsluis, rakende aan de punt der kwak*;

in peiling: *Goedereede W.* $2/3$ *Z.*
de lichttoren van Hellevoetsluis Z. O. $1/4$ *Z.*

in 46 *palmen* diepte bij gewoon laag water;

bij het opvaren aan *stuurboord* te houden;

3°. dat de *witte ton*, liggende tegen de Noordpunt der bank *Scheelhoek genaamd van het Noorder Pampus*, van eene *witte vlag*, aan eenen steel, is voorzien, ten einde deze van de hiervoren vermelde witte ton te beter te onderscheiden.

's Gravenhage, den 15den December 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

DROOGMAKERIJ VAN HET HAARLEMMER-MEER.

De Commissie [illegible] brengt ter kennis [illegible] dat zij [illegible] *Haarlemmermeer* [illegible] nabij de Gemeenten [illegible] Lisse, Hillegom, Bennebroek, Heemstede en Zuidschalkwijk, op Donderdag 16 Februarij 1854 en volgende dagen, telkens voormiddags ten 10 ure, te Haarlem, in den Stads-Doelen in de Gasthuisstraat nabij de Botermarkt. Deze verkooping zal beloopen ruim 3000 Bunders. De algemeene Voorwaarden met de algemeene Kaart van den geheelen Polder, benevens de bijzondere Voorwaarden, de bijzondere Kaarten en de Staten der te Veilen Perceelen, zijn van af den 20sten dezer maand Januarij, tegen betaling van 25 cents te bekomen op vrachtvrije aanvraag bij den heer de Breuk, Boekhandelaar te Leyden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij den heere Ingenieur Beijerinck, mede aldaar.

De Commissie voornoemd,
Gevers van Endegeest.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 17den Januarij des jaars 1854, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door de Gedeputeerde Staten van Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het onderhoud van den provincialen Grind- en Klinkerweg van St. Oedenrode over Lieshout en Aarle-Rixtel naar Helmond, ingaande met 1°. Januarij 1854, om te eindigen met ultimo December 1855.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdags en Zaturdags vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje en bij den Ingenieur Jhr. E. C. B. Ridder van Rappard, beiden te 's Hertogenbosch, alsmede bij den Opzigter A. van der Korput te St. Oedenrode.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
A. J. Borret.
De Griffier,
Van Cooth.

De Gedeputeerde Staten der provincie Noordholland,

Gezien het besluit van den Raad der gemeente de Zijpe, in dato 14 December 1853, om de in 1852 opgerigte weekmarkt aan de Schagerbrug, waarvan geen gebruik wordt gemaakt, op te heffen;

Gelet, dat van dit raadsbesluit, hetwelk ter voldoening aan het bepaalde bij art. 29 van de Instructie voor dit Collegie, ter kennis is gebragt van de Besturen der daarbij betrokken gemeenten, geene bedenkingen zijn ingekomen;

Gezien art 144 der Provinciale wet, artt. 195 en 196 van de gemeentewet en art. 29 der Instructie voor dit collegie,

Hebben goedgevonden, bij deze goed te keuren het navolgend besluit van den Raad der gemeente de Zijpe:

De Raad der gemeente Zijpe;

In aanmerking genomen hebbende, dat van de weekmarkt aan de Schagerbrug, welks invoering is bepaald bij Raadsbesluit van den 9den Februarij 1852, en goedgekeurd bij beschikking van Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie, van den 25sten Maart daaraanvolgende, n°. 7, hoegenaamd geen gebruik wordt gemaakt, en dat het alzoo doelmatig zij die weekmarkt weder in te trekken, ten einde daardoor tevens te besparen de huursom, waarvoor is gecontracteerd met den eigenaar van het marktterrein, en welke som thans alzoo geheel nutteloos wordt uitgegeven,

Heeft besloten:

Het houden der voormelde weekmarkt aan de Schagerbrug in te trekken, dadelijk nadat dit besluit door Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie zal zijn goedgekeurd.

Gedaan in de vergadering van den Raad der gemeente Zijpe, den 14den December 1853.

De Burgemeester,
Van Doorn.
De Secretaris,
W. van Os.

Haarlem, den 5den Januarij 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Van Ewijck, *Voorzitter*.
H. H. Röell, *Griffier*.

Provincie Noordbrabant.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 17den Januarij des jaars 1854, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het doen van eenige noodzakelijke Vernieuwingen en Herstellingen aan het voormalig Huis van Opsluiting en Tuchtiging, thans dienende tot Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering te 's Hertogenbosch, met het Onderhoud van dat Gebouw en aankleve van dien tot den laatsten December 1854.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Justitie, en aan dat van het Bestuur der provincie Noordbrabant te 's Hertogenbosch, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende twee dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in Noordbrabant, H. F. Fijnje, bij den Ingenieur [illegible] en bij den Opzigter B. Kievits, allen te 's Hertogenbosch.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in Noordbrabant,
A. J. Borret.

Provincie Zuidholland.

AANBESTEDING.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, verwittigt bij deze de daarbij belang hebbende dat, onder nadere goedkeuring, door de Commissie van Administratie over de hieronder vermelde gevangenissen, in tegenwoordigheid van den Hoofdingenieur of een der Ingenieurs van den Waterstaat in het Tiende District, in de localen dier Gestichten, in het openbaar, zal worden Aanbesteed:

Op Zaturdag, den 28sten Januarij 1854, des middags ten 12 ure:

het dagelijksch onderhoud en de kleine herstellingen, benevens het maken van eenige veranderingen in het nieuw Huis van Arrest te Gorinchem, gedurende de jaren 1854 en 1855.

Op Vrijdag den 3den Februarij 1854, des middags ten 12 ure:

het dagelijksch onderhoud en de noodige vernieuwingen en herstellingen van de gebouwen en aanhoorigheden der Gevangenis voor veroordeelde Vrouwen te Gouda, gedurende de jaren 1854 en 1855.

Op Zaturdag den 4den Februarij 1854, des middags ten 12 ure.

het dagelijksch onderhoud, de noodige vernieuwingen en herstellingen van de gebouwen en aanhoorigheden der Gevangenis voor jeugdige veroordeelden en van het Huis van Arrest te Rotterdam, gedurende de jaren 1854 en 1855.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden alleen bij Inschrijving, volgens de voorschriften in de Bestekken.

De Bestekken zullen boven en behalve aan de localen van het Departement van Justitie, van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland en van de Gevangenissen, ter lezing liggen te 's Gravenhage in de Logementen en Koffijhuizen, te Rotterdam in den Romein, in het Hof van Berlijn en in het Nederlandsch Wapen, bij Frijthoff; te Gouda in den Zalm en in het Herthuis; te Gorinchem in den Doelen, in den Hooiwagen, in de Beurs, in de Koffijhuizen, bij de Weduwe Savelsberg, bij van Oosterwijk, bij van der Giessen en in de Societeit, bij H. Meijers.

Zullende Dingsdag vóór de dagen der Aanbestedingen aanwijzingen op de plaats worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij de betrokkene Commissien van Administratien, mitsgaders bij den Hoofd-Ingenieur A. Greve, te 's Gravenhage, en bij den Hoofdingenieur titulair Docters van Leeuwen, te Gorinchem.

's Gravenhage, den 9den Januarij 1854.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
Van der Heim.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Luitenant-Kolonel, Buitengewoon Adjudant des Konings, Directeur der Artillerie-Stapel- en Constructie-Magazijnen te Delft, zal, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Minister van Kolonien, op den acht en twintigsten Januarij aanstaande, des voormiddags ten elf ure, op het Bureau zijner Directie, in de Houttuinen, in het openbaar, aan den minstinschrijvende aanbesteden, de levering van:

Drie duizend drie honderd vijf en zeventig pond Bladkoper, tot het vervaardigen van Slaghoedjes, ten behoeve van voorschreven Magazijnen.

De Voorwaarden der Aanbesteding zullen van heden af ter lezing liggen op het Bureau des Aanbesteders, op de Bureaux van de Heeren Com-

missarissen des Konings in de Provincien, alsmede van den Heer Kommandant der officier der Artillerie te Maastricht.

Delft, den 12den Januarij 1854.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
VAN MEURS.

* * De Majoor Garnizoens-Kommandant, belast met toezigt over de Garnizoens-bakkerij te Hoorn, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belang hebbende, dat door hem op den 31sten Januarij eerstkomende, des middags ten 12 ure, ten zijnen burele, aan de minstinschrijvenden publiek zal worden Aanbesteed de leverantie van:

1 Last Roode of Rhijn-Tarwe, welke minstens moet wegen 77 pond,
1 „ Kubanka-Tarwe, „ „ „ „ 77 „
2 „ Zeeuwsche Tarwe, „ „ „ „ 74 „
1 „ en 2 Mud Blanke Pruissische Rogge, welke minstens moet wegen 72 pond.

De omslag van het Inschrijvingsbiljet en de aan te bieden Monsters moeten met hetzelfde kenmerk gesloten zijn.

De Voorwaarden waarop voorschreven Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen in gemeld Bureau, van des morgens 10 tot 12 ure.

Hoorn, den 12den Januarij 1854.

De Majoor voornoemd,
F. BERKEPOT.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

* * Bij verklaring afgelegd voor den Edel Achtbaren heer Kanton-Regter te 's Hertogenbosch, den 11den Januarij 1854, geregistreerd, is door den heer *Albertus Joannes van den Dungen*, Koek- en Banketbakker, wonende te 's Hertogenbosch, aan zijnen Minderjarigen Zoon, *Wilhelmus Johannes van den Dungen*, verleend handligting tot het uitoefenen van het beroep van Koek- en Banket-bakker en tot het drijven van de daartoe betrekkelijke Nering en Handel.

C. A. VIERWEG, *Griffier.*

* * Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 10den Januarij 1854, is *Binne Sjirks van der Veen*, zonder beroep, te Westergeest, wegens onnoozelheid, gesteld onder Curatele.

Voor extract conform,
A. J. ROMEIN, *Procureur.*

* * Bij Acte, op den 11den Januarij 1854 voor den Heer Regter van het eerste Kanton te Amsterdam verleden, heeft de Heer *Simon Nathans Dentz*, wonende te Amsterdam, aan zijnen Minderjarigen Zoon, *Henri Dentz*, handligting verleend tot het drijven van handel in Tabak, en het aannemen van volmagt tot dat einde door anderen op hem te verstrekken.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van officieren, onderofficieren en verdere manschappen, behoord hebbende tot de landmagt in Nederlandsch Indie, welke onder het beheer der Weeskamer te Batavia zijn gesteld, en die, voor zooveel de saldo's meer dan f 250 bedragen, bij die Weeskamer, en daarbeneden bij het Departement van Kolonien in Nederland, door de regthebbenden behooren te worden gereclameerd, onder overlegging van de noodige bewijzen van erfregt.

Namen en voornamen der personen uit welker nalatenschap de saldo's herkomstig zijn.	Geboorteplaats.	Laatste woonplaats.	Ouderdom.	Uit Nederland vertrokken. met het schip	den	als	Overleden den	te	Graad waarin overleden.	Namen der ouders.	Geldelijk bedrag.
Scherbeijn, Lodewicus Jacobus	[illegible]	[illegible]	22 [illegible] 1816	Koning Willem II	21 Mei 1851	[illegible] 1ste klasse	[illegible]	[illegible]	sergeant	Jacobus en Pieternella Bouwens	f 2.41 5
Lembke, Johan	Rensburg	Rensburg	15 [illegible] 1789	[illegible]	[illegible] 1818	fuselier	25 Julij 1820	in de Lampongs Toelang Bawang	fuselier	[illegible] en Marie [illegible]	31.98
Spek, Caspar	Haarlem	Haarlem	1 Maart 1788	Fortitudo	Junij 1819	id.	7 Dec. 1819	op de uitreis aan boord	id.	Isaak en Catharina Stoekken	[illegible]
Marie, Jean François	Lion	Lion	3 Jan. 1788	Cornelia Sara	1 Maart 1819	id.	2 of 3 Mrt. 1822	in de Lampongs	korporaal	Jean en Louise Marianne Fochon	7.21 5
Maré, Joseph	Veaucouleurs	Veaucouleurs	1 Oct. [illegible]	Columbus	[illegible]	[illegible]	[illegible] Febr.	op de uitreis	jager	Joseph en Barbe [illegible]	22.80
Kusters, [illegible] Khristiaan	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] bij de militaire school te Samarang in dienst getreden	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] Godfried en [illegible] Magdalena Cijs	71.63
Spies, Jan Werner Carel	Leupke	's Hage	15 Dec. 1794	Hoop en Fortuin	31 Dec. 1816	ritmeester	15 Mei 1818	ter reede van Batavia	ritmeester	Joh. Ludwig Carl en [illegible]	[illegible]
d'Hondt, Jacobus [illegible] Karolus	Gent	Gent	4 Julij 1803	Anthonij	25 Oct. 1828	soldaat	20 Mei 1829	[illegible]	[illegible]	[illegible] en Barbara Johanna Rossuuw	5.83 5
Huigens, Hendrik	Amsterdam	Amsterdam	21 Sept. 1794	Fortitudo	April 1817	korporaal	19 Mei 1825	Macassar	2de luitenant	Gerrit en Maria Monge	10.90

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, 13 Januarij 1854, 1/4 voor 4 ure.

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
NEDERLAND. Werkel. Schuld	2 1/2	61	61 5/8	61 9/16	60 13/16
Dito dito	3	73	73 1/4	73 1/2	72 3/4
Dito dito [illegible]	[illegible]	[illegible]	91 5/8	91 1/2	91
Amortisatie [illegible]		[illegible]	—	—	—
Aand. Handel-maats.		[illegible]	—	—	123
O.-I. Leening 1844		[illegible]	—	—	—
Aand. Amst. Spoorweg		[illegible]	—	—	200
Dito Holl. [illegible]		[illegible]	[illegible]	—	—
BELGIE. Certificaten		[illegible]	[illegible]	[illegible]	48
Dito Rothschild		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
FRANKRIJK. Certificaten	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
RUSLAND. Bij Hope en C.	5	102 3/8	102 5/8	102 1/2	102 3/4
Dito A°. 1828-1829		—	—	—	—
Inschr. op 't Grootboek	6	—	—	—	—
Dito Certificaten		—	—	—	—
Cert. [illegible]	5	—	—	—	—
Negot. [illegible]	[illegible]	92 1/4	92 1/2	—	92 3/8
Negot. 1840	4	87	—	—	—
Dito Stieglitz	4	86	86 1/2	—	85 1/2

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
RUSLAND. Neg. Stiegl. Nieuwe	4	—	—	—	—
Nieuwe Engelsche	4 1/2	91	91 3/4	91 3/4	90 3/4
SPANJE. Nieuwe 3 pcts. thans	[illegible]	20 7/16	20 5/8	20 1/2	20 5/16
Nieuwe	3	42 3/4	—	—	43
Binnenlandsche	3	39	39 1/4	39 1/4	38 3/4
Cert. Coup. Sp. Com.		4 3/4	4 13/16	—	4 5/8
Amortisabele Schuld		—	—	[illegible]	[illegible]
PORTUGAL. Londen, Nieuwe	3	35 5/8	36	36	35 3/8
Dito Uitgestelde		—	—	—	—
OOSTENRIJK. Bank	5	—	—	—	—
Dito	4	—	—	—	—
Metal. 1816-1852	5	70 11/16	72 3/8	—	70 3/8
Dito 1847	2 1/2	36 1/2	37 1/4	—	36 1/4
Dito 1851-1852	2 1/2	36 1/2	37 1/4	—	36 1/4
Dito 1849	5	87	88 1/2	88 1/4	86 5/8
Dito Lett. B.	5	[illegible]	88 1/2	88 1/4	86 5/8
Aand. f 500 bij Rothschild		—	—	—	—
Dito - 250 dito 1839		—	—	—	—
NAPELS. Certific. bij L. en B.	5	—	—	—	—

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
POLEN. Obligatien	4	[illegible]	[illegible]	88 7/8	[illegible]
Aandeelen [illegible]		[illegible]	—	—	153
[illegible]		[illegible]	—	—	—
[illegible]	5	—	—	—	—
[illegible] Dito	4 1/2	62	62 1/2	62 1/2	62
[illegible], Dito	5	—	—	—	6 1/2
[illegible]. Bij Hope en C.	5	—	—	[illegible]	[illegible]
Te Londen	6	—	—	—	—
Bank, origin		—	—	—	3 3/4
LOUISIANA. Te Londen	5	—	—	—	—
BRAZILIE. Te Londen 1824	5	95	—	—	94 5/8
Dito 1843	5	—	—	—	—
GRENADA. Dito à L. st. 100	2 1/4	18 3/4	—	—	[illegible]
Dito Uitg.		7	7 1/8	—	[illegible]
ECUADOR		3 1/2	—	—	3 7/16
MEXICO. Te Londen L. st. 100	3	22 13/16	[illegible]	23	22 9/16
Dito Onbepaalde	3	[illegible]	[illegible]	23	22 9/16
VENEZUELA. Te Londen	3 3/4	[illegible]	—	—	28 1/8
Dito Uitg.	1	—	—	—	11 3/8

WISSELKOERSEN.

Parijs	[illegible] do.	G.	55 3/8	P. —
Idem	[illegible]		55 7/8	—
Bordeaux	[illegible]		55	—
Idem	[illegible]		55 3/8	—
Madrid	3/m. [illegible]		242	—
Cadix	„		242	—
Sevilla	„		239	—
Bilbao	„		240	—
Lissabon	„		[illegible]	—

Porto	3/m. do.	G.	40 3/4	P. —
Genua	2/m.	„	45 1/2	—
Livorno	„	„	38 3/8	—
Napels	„	„	81 1/2	—
Weenen	6/w.	„	28 1/2	—
Augsburg	„	„	35 3/8	—
Frankfort	„	„	98 3/4	—
St. Petersburg	2/m.	„	1.84	—
Rotterdam korting per f 100			1/8	—

Londen . . . kort. f 11.65 à [illegible]
Idem . . . 2/m. „ 11.55 à [illegible]

Hamburg . . . kort. St. 35 1/16 à —
Idem . . . 2/m. „ [illegible] à —

KOERS VAN HET GELD.

Beleening [illegible] à — — Disconto 3 à —
Prolongatie 3 à —

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.